

PLA D'ATENCIÓ A LA DIVERSITAT I INCLUSIÓ EDUCATIVA

IES MALLADETA

(Data d'aprovació: Consell escolar del 22-7-2021)

Índex de continguts

1. INTRODUCCIÓ.....	3
2. MARC LEGAL.....	3
3. IDENTIFICACIÓ DE LES NECESSITATS ESPECÍFIQUES DE SUPORT EDUCATIU DE L'ALUMNAT DEL CENTRE.....	4
3.1 Planificació de la resposta educativa per a l'alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu.....	5
3.2 Criteris d'implementació de les mesures.....	6
3.3 Criteris de retirada de les mesures de suport ordinàries i extraordinàries de l'alumnat amb NESE.....	7
4. PROCEDIMENTS DE DETECCIÓ I ANÀLISI.....	7
4.1 Procediments per a la detecció i anàlisi de barreres per a la inclusió: d'accés, de participació i d'aprenentatge.....	7
4.2 Procediment d'avaluació sociopsicopedagògica per a la identificació de les necessitats específiques de suport educatiu de l'alumnat.....	9
5. MESURES, ACTUACIONS, PLANS I PROGRAMES.....	10
5.1 Mesures derivades de les condicions extraordinàries que van afectar el desenvolupament del curs 2019-2020 a conseqüència de la situació de crisi ocasionada per la Covid-19.....	11
5.2 Adaptacions d'accés.....	11
5.3 Mesures individualitzades per a l'aprenentatge.....	12
5.3.1 Adequació personalitzada de les programacions didàctiques.....	12
5.3.2 Reforç pedagògic.....	13
5.3.3 Enriquiment curricular.....	14
5.3.4 Actuacions i programes d'ensenyament intensiu de les llengües oficials de la Comunitat Valenciana per a l'alumnat nouvingut.....	14
5.3.5 Adaptació curricular individual significativa (ACIS).....	14
5.3.6 Programes personalitzats per a l'adquisició i l'ús funcional de la comunicació, el llenguatge i la parla.....	15
5.3.7 Itineraris formatius personalitzats en la Formació Professional.....	15
5.4 Mesures grupals per a l'aprenentatge vinculades a programes específics.....	16
5.4.1 Programa de millora de l'aprenentatge i del rendiment (PMAR).....	16
5.4.2 Programa de reforç per al quart curs de l'Educació Secundària Obligatoria (PR4).....	18
5.5 Mesures de flexibilització en l'inici o la durada de les etapes educatives.....	20
5.5.1 Permanència d'un any més en el mateix curs.....	20
5.5.2 Flexibilització en l'escolarització en l'ensenyament obligatori per a l'alumnat d'incorporació tardana al sistema educatiu.....	21
5.5.3 Pròrroga de l'escolarització per a l'alumnat amb Necessitats Educatives Especials.....	21
5.5.4 Flexibilització en la durada de l'etapa per a l'alumnat amb altes capacitats intel·lectuals.....	21
5.6 Actuacions de sensibilització adreçades a tota la comunitat educativa envers la resposta inclusiva a la diversitat que hi ha en el centre i en la societat.....	22
5.7 Actuacions per a la prevenció de dificultats d'aprenentatge.....	22
5.8 Mesures per a la compensació de les desigualtats que presenta l'alumnat del centre.....	23
5.9 Criteris d'organització dels horaris, els agrupaments de l'alumnat i dels suports personals (responsabilitats i coordinacions internes i externes).....	24
5.9.1 Organització dels suports personals i materials: generals i específics.....	24
5.9.2 Coordinacions internes i externes.....	25
6. AVALUACIÓ I SEGUIMENT DEL PLA	25

6.1 Organització per a la planificació, desenvolupament, avaluació i seguiment dels plans d'actuació personalitzats.....	25
6.2 Procediments i instruments per a l'avaluació i millora del PADIE.....	26

1. INTRODUCCIÓ

L'atenció a la diversitat s'estableix com a principi fonamental que ha de regir tot l'ensenyament bàsic amb l'objectiu de proporcionar a tot l'alumnat una educació adequada a les seues característiques i necessitats. Entenem l'atenció a la diversitat com aquell conjunt d'estratègies educatives i pedagògiques que conduïxen a satisfer, en un marc global i integral, totes les necessitats educatives de totes les persones sense renunciar al projecte educatiu en el qual estan inserides.

Per a desenvolupar el nostre Pla d'Atenció a la Diversitat i inclusió educativa (PADIE) ens basarem en el model d'integració que va començar a implantar-se en el nostre sistema educatiu a partir de la LOMQE que no només accepta la diversitat sinó que la celebra com un tret comú de totes les persones en clau positiva, l'escola inclusiva, que contribuïska a adquirir les màximes competències de cada alumne.

L'ESO és una etapa amb una doble finalitat, terminal i propedèutica. Eixa polivalència fa que l'Educació Secundària Obligatòria implique necessàriament un model d'educació comprensiva, que ha d'instaurar sistemes estables, àgils i eficaços d'atenció a la diversitat d'interessos, ritmes d'aprenentatge, capacitats...

El caràcter obert i flexible del currículum permet, i a la vegada obliga, a través dels distints nivells de concreció previstos, una pràctica educativa adaptada a les característiques de l'alumnat de cada centre, de cada grup-aula i, en definitiva, adaptada a cada alumne o alumna concrets.

Per tot això, atès que la finalitat de l'educació és garantir l'accés de tot l'alumnat al nivell més alt possible de coneixements, formació i cultura, és necessari atendre estes necessitats educatives, perquè cada alumne i cada alumna progresse i aconseguisca els objectius generals i les competències clau amb el major grau possible de participació en les activitats.

2. MARC LEGAL

- Llei 26/2011, d'1 d'agost, d'adaptació normativa a la Convenció Internacional sobre els drets de les persones amb discapacitat.
- ORDRE 38/2016, de 27 de juliol, de la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport, per la qual es regula el Pla d'actuació per a la millora, el Programa de Reforç per a 4t d'ESO, el Programa d'aula compartida per a ESO i s'estableix el procediment per a la dotació de recursos als centres sostinguts amb fons públics, per al curs 2016-2017
- Llei 9/2018, de 24 d'abril, de la Generalitat, de modificació de la Llei 11/2003, de 10 d'abril, de la Generalitat, sobre l'estatut de les persones amb discapacitat.
- Resolució de 5 de juny de 2018, de la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport, per la qual es dicten instruccions per a actuar en l'acollida de l'alumnat nouvingut, especialment el desplaçat (DOGV 8314, 11.06.2018).
- Decret 87/2015, pel qual estableix el currículum i desplega l'ordenació general de l'educació secundària obligatòria i del batxillerat a la Comunitat Valenciana.
- DECRET 51/2018, de 27 d'abril, del Consell, pel qual es modifica el Decret 87/2015, pel qual estableix el currículum i desplega l'ordenació general de l'educació secundària obligatòria i del batxillerat a la Comunitat Valenciana.
- Decret 104/2018, de 27 de juliol, del Consell, pel qual es desenvolupen els principis d'equitat i d'inclusió en el sistema educatiu valencià.
- ORDRE 20/2019, de 30 d'abril, de la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport, per la qual es regula l'organització de la resposta educativa per a la inclusió de l'alumnat en els centres docents sostinguts amb fons públics del sistema educatiu valencià.
- DECRET 252/2019, de 29 de novembre, del Consell, de regulació de l'organització i el funcionament dels centres públics que imparteixen ensenyaments d'Educació Secundària Obligatòria, Batxillerat i Formació Professional.
- RESOLUCIÓ de 24 de juliol de 2019, de la Secretaria Autonòmica d'Educació i Formació Professional,

per la qual es dicten instruccions per a l'aplicació d'alguns dels principals procediments previstos en l'Ordre 20/2019, de 30 d'abril, de la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport, per la qual es regula l'organització de la resposta educativa per a la inclusió de l'alumnat en els centres docents sostinguts amb fons públics del sistema educatiu valencià, i es publiquen els formularis referits a l'avaluació sociopsicopedagògica, l'informe sociopsicopedagògic, el pla d'actuació personalitzat (PAP) i el dictamen per a l'escolarització.

- Resolució de 4 de maig de 2020, de la Secretaria Autònoma d'Educació i Formació Professional, per la qual s'estableixen el marc i les directrius d'actuació a desenvolupar durant el tercer trimestre del curs 2019-2020 i l'inici del curs 2020-2021, davant de la situació de crisi ocasionada per la Covid-19.
- RESOLUCIÓ de 28 de juliol de 2020, del secretari autonòmic d'Educació i Formació Professional, per la qual s'aproven les instruccions per a l'organització i el funcionament dels centres que imparteixen Educació Secundària Obligatòria i Batxillerat durant el curs 2020-2021.
- ORDRE 1/2010, de 3 de maig, de la Conselleria d'Educació i de la Conselleria de Benestar Social, per la qual s'implanta el Full de Notificació de la possible situació de desprotecció.
- RESOLUCIÓ conjunta d'11 de desembre de 2017 de la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport i de la Conselleria de Sanitat Universal i Salut Pública per la qual es dicten instruccions per a la detecció i l'atenció precoç de l'alumnat que puga presentar un problema de salut mental.
- RESOLUCIÓ de 13 de juny de 2018, de la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport i de la Conselleria de Sanitat Universal i Salut Pública, per la qual es dicten instruccions i orientacions d'atenció sanitària específica en centres educatius per a regular l'atenció sanitària a l'alumnat amb problemes de salut crònica en horari escolar, l'atenció a la urgència, així com l'administració de medicaments i l'existència de farmàcies en els centres escolars.
- RESOLUCIÓ de 29 de juliol de 2020, del secretari autonòmic d'Educació i Formació Professional, per la qual es dicten instruccions per a l'organització de l'atenció educativa domiciliària i hospitalària.
- Instrucció de la directora general d'Inclusió Educativa per al registre de dades de l'alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu i necessitats de compensació de desigualtats en el mòdul d'inclusió d'ITACA 3.

3. IDENTIFICACIÓ DE LES NECESSITATS ESPECÍFIQUES DE SUPORT EDUCATIU DE L'ALUMNAT DEL CENTRE

Es denomina alumnat amb necessitat específica de suport educatiu (NESE), segons la LOMQE, a aquell que requereix una atenció educativa diferent de l'ordinària, per presentar necessitats educatives especials, per dificultats específiques d'aprenentatge, TDAH, per les seues altes capacitats, per haber-se incorporat tard al sistema educatiu, o per condicions personals o de història escolar.

En la LOE, es considera alumnat amb necessitats educatives especials (NEE) a aquell que requereix per un període de la seua escolarització o al llarg de tota ella, determinats suports i atenció educativa específica derivades d'una discapacitat o trastorn greu de conducta.

Segons la normativa vigent la detecció de les circumstàncies de vulnerabilitat de l'alumnat i de les barreres a la inclusió existents en els diferents contextos de desenvolupament s'ha de realitzar al més aviat possible, a fi d'iniciar la resposta educativa en el moment en què aquestes es detecten, sempre considerant les interaccions de les condicions personals i del context escolar, familiar i social. S'ha de posar una atenció especial a la detecció i la identificació en els canvis d'etapa, que assegure la coordinació necessària entre els diferents agents, serveis i entitats implicades. Així, a l'inici de cada curs, l'especialista d'orientació educativa del departament d'orientació comunicarà als equips educatius de primer d'ESO l'alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu procedent dels centres de primària adscrits i facilitarà la informació dels informes sociopsicopedagògics corresponents a cada alumne, així com s'encarregarà de l'actualització dels mateixos quan es requerisca. El mateix amb l'alumnat amb NESE que continua en el nostre centre.

La detecció de les circumstàncies de vulnerabilitat i les barreres per a la inclusió la fa l'equip educatiu, que coordina la tutora o el tutor, amb la informació obtinguda del propi centre, la família o els representants legals, l'alumnat i les persones amb què s'hi relaciona habitualment i els serveis o les entitats

externes: serveis de salut, serveis socials, entitats d'iniciativa social implicades en el procés socioeducatiu i altres agents. Els tutors i tutores també tindran a la seua disposició els informes valoratius del curs anterior de cada alumne del seu grup i aquella informació rellevant de cada alumne la transmetran a la resta de l'equip educatiu en les avaluacions inicials.

Des de l'inici de curs en el centre es fixen com a canals de comunicació i coordinació docent el correu electrònic gva, i el mòdul docent de la plataforma aules.

D'altra banda, quan arriben al centre alumnes procedents de centres no adscrits, d'altres localitats, comunitats autònomes o països; i el professorat considera que poden requerir suports específics per al seu progrés i tindre NESE la manera de identificar-les, a més de l'observació directa, entrevista amb els pares i la recollida de dades dels documents d'escolarització anterior, pot utilitzar la ferramenta DEBA que ha creat la conselleria d'educació per a facilitar aquest procediment a l'equip docent.

Tenint en compte la detecció realitzada, l'equip educatiu, coordinat per la tutora o el tutor i, si escau, l'assessorament de la especialista en orientació educativa, ha de planificar i aplicar les mesures i els suports més adients i incidir especialment en implementar mesures de nivell de resposta II (en el grup, dins l'aula) i en les mesures de nivell III (suports o reforços per professorat no especialista de la inclusió educativa) que no requereixen una avaluació sociopsicopedagògica, i valorar-ne la seua efectivitat.

Quan l'equip educatiu constata que, per a superar les barreres a la inclusió detectades, no són suficients les mesures prèvies adoptades, la tutora o el tutor ha de posar-ho en coneixement de la orientadora perquè valoren de manera conjunta, almenys, els elements següents:

- a) Les barreres a l'accés, la participació i l'aprenentatge.
- b) La informació procedent dels àmbits personal, escolar, familiar i social de l'alumnat, incloent-hi els punts forts i febles.
- c) Les mesures educatives aplicades fins al moment i l'eficàcia d'aquestes.

Si en el marc d'aquesta valoració conjunta es conclou que no és convenient fer-ne una avaluació sociopsicopedagògica, la orientadora educativa ha de recomanar i planificar, conjuntament amb la tutora o el tutor i l'equip educatiu, les mesures més adients i establir els terminis en els quals se n'ha de revisar la seua efectivitat, deixant-ne constància per escrit. (*annex I resolució 24/07/19*)

Si es conclou la necessitat de realitzar una avaluació sociopsicopedagògica, la tutora o el tutor, en representació de l'equip educatiu i amb el vistiplau de la direcció del centre ha de formalitzar la sol·licitud al departament d'orientació perquè n'inicie el procediment. (*annex II resolució 24/07/19*)

3.1 Planificació de la resposta educativa per a l'alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu

La resposta educativa a l'alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu s'ha d'organitzar en quatre nivells, que tenen un caràcter sumatori, progressiu i no exclouent:

a) **El primer nivell de resposta (I)**, dirigit a tota la comunitat educativa i a les relacions amb l'entorn sociocomunitari, el constitueixen les actuacions que impliquen els processos de planificació, la gestió general i l'organització dels suports del centre. És responsabilitat dels òrgans de govern, de coordinació i de participació i s'ha de concretar en el projecte educatiu de centre (PEC) i en el Pla d'actuació per a la millora (PAM), que organitzarà la resposta en tots els nivells.

Exemples d'actuacions del Nivell de resposta I, que han estat alguna vegada al PAM: Activitats de convivència, Activitats esportives i artístiques, Coordinació continua d'equips docents...

b) **El segon nivell de resposta (II)**, el constitueixen les mesures generals programades per a un grup-classe que impliquen suports ordinaris, com són el disseny i l'aplicació de programacions didàctiques que donen resposta la diversitat de tot l'alumnat del grup, les activitats d'ampliació i reforç per al desenvolupament competencial i la prevenció de dificultats d'aprenentatge, i les actuacions transversals que fomenten la igualtat, la convivència, la salut i el benestar. Els agents responsables són l'equip docent, coordinat per la tutora o el tutor, amb l'assessorament dels equips d'orientació, del

personal especialitzat de suport i, si és procedent, la col·laboració d'agents externs. Es concreta en les unitats didàctiques, així com també en el pla d'acció tutorial i el pla d'igualtat i convivència continguts en el projecte educatiu de centre i la seua concreció en el Pla d'actuació per a la millora.

Exemples d'actuacions del Nivell de resposta II: Co-tutoria, Baixada de ràtio, Grups mixtes, Reforç/desdoblament de matèries, tutoria entre iguals

c) **El tercer nivell de resposta (III)**, el constitueixen les mesures adreçades a l'alumnat que requereix una resposta diferenciada, individualment o en grup, que impliquen suports ordinaris addicionals. És responsabilitat de l'equip docent, coordinat per la tutora o el tutor, amb l'assessorament dels equips d'orientació i amb la col·laboració del professorat especialitzat de suport i, si és procedent, d'altres agents. Es concreta en el pla d'atenció a la diversitat i inclusió educativa, el pla d'acció tutorial i el pla d'igualtat i convivència continguts en el projecte educatiu de centre i la seua concreció en el pla d'actuació per a la millora.

Exemples d'actuacions del Nivell de resposta III: Enriquiment curricular per alumnat d'altres capacitats, Iniciació professional/ pre-FPB, PR4, Ensenyament Intensiu de Llengües oficials, Taller d'autoestima i habilitats socials, 3PMAR per àmbits

d) **El quart nivell de resposta (IV)**, el constitueixen les mesures adreçades a l'alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu que requereix una resposta personalitzada i individualitzada de caràcter extraordinari que implique suports especialitzats addicionals (pedagogia terapèutica, audició i llenguatge, educadora o educador d'educació especial, o altres). Els agents responsables són l'equip docent, coordinats per la tutora o el tutor, els equips d'orientació, el professorat especialitzat de suport, el personal no docent de suport, altres agents externs, i, en el cas de decisions extraordinàries d'escolarització, l'Administració educativa. Atenent el caràcter extraordinari, és preceptiu, en tots els casos, la realització d'una avaluació sociopsicopedagògica i l'emissió de l'informe sociopsicopedagògic corresponent. El pla d'actuació personalitzat és el document que concreta les mesures d'aquest nivell de resposta.

Actuacions del Nivell de resposta IV: intervenció del personal especialitzat de PT, AL i educadora.

3.2 Criteris d'implementació de les mesures.

Una vegada detectada per part del professorat alguna dificultat d'aprenentatge o **necessitat específica de suport educatiu (NESE)** respecte a un alumne s'actuarà de la següent manera:

1. Canvi d'estratègies d'ensenyament-aprenentatge, modificació de l'espai a l'aula en funció de l'activitat (de dos en dos, en grups de quatre, en forma de U ...) reubicació de l'alumnat dins l'aula, utilització de material complementari, atenció individualitzada, etc.
2. Entrevista individual amb l'alumne per tal de veure de quina manera aprèn millor o quines són les seues necessitats en la matèria.
3. Comunicació amb la família de les dificultats detectades i establiment d'acords per al seguiment i millora de l'aprenentatge de l'alumnat.
4. Reunió de l'equip docent i revisió i aplicació de les mesures pertinents dels nivells de resposta I i II.
5. Si no foren suficients les mesures emprades, sol·licitar assessorament al departament d'orientació. Reunió de l'equip docent amb l'especialista d'orientació educativa i complimentació de l'annex I de la resolució de 24/07/19
6. Comunicació a la família de les mesures a aplicar. Implementació de les mesures acordades de nivell II i/o nivell III.
7. Si les dificultats continuen i es conclou la necessitat de realitzar una avaluació sociopsicopedagògica, la tutora o el tutor, en representació de l'equip educatiu i amb el vistiplau de la direcció del centre ha de formalitzar la sol·licitud al departament d'orientació perquè n'iniciï el procediment. (*annex II resolució 24/07/19*)
8. Les orientadores, una vegada rebudes aquestes sol·licituds inicien el procés d'identificació de les necessitats: passe de proves, entrevista amb l'alumne, la família...i elaboren l'informe so-

ciopsicopedagògic. Aquest ha d'incloure el grau d'intensitat dels suports que l'alumna o l'alumne necessita, d'acord amb els criteris següents:

- × Grau 1: necessita ajuda puntual que pot tenir resposta amb mesures ordinàries i suports ordinaris addicionals. Aquest tipus de suport s'inclou en el nivell de resposta III.
 - × Grau 2: necessita ajuda que implica suports intensius i especialitzats durant una part de l'horari escolar. Aquest tipus de suport s'inclou en el nivell de resposta IV.
 - × Grau 3: necessita ajuda en la majoria d'àrees i àmbits que implica suports intensius, especialitzats i individualitzats durant la major part de la jornada escolar. Aquest tipus de suport s'inclou en el nivell de resposta IV.
9. Els resultats d'aquesta valoració se li comuniquen al tutor/a, a la família i a l'equip docent de l'alumne. així com es planteja una resposta educativa amb les mesures d'intervenció més adequades. La comunicació es farà a través dels canals establerts pel centre: reunió de tutors, entrevista individualitzada (per a les famílies), reunió extraordinària d'equip docent convocada pel tutor/a de l'alumne, o a través del correu corporatiu o ITACA.
10. El tutor/a elabora el Pla d'Actuació Personalitzat (PAP), que incorporarà les mesures i suports per a la inclusió de l'alumnat, que s'articularen en un continu de resposta, des de les mesures ordinàries i generals fins a les respostes més individualitzades, específiques i intensives, procurant en tots els casos el màxim nivell d'inclusió possible en l'aula ordinària.

Per a l'**alumnat amb NEE** els criteris d'implementació de mesures ordinàries i extraordinàries seran els mateixos que per a l'alumnat amb NESE (s'inicia en el punt 7, a partir de l'informe sociopsicopedagògic) el que canviarà serà el nivell de resposta més específica, la majoria tindran informes mèdics i altres professionals que intervenen ja que a més del professorat especialitzat, hem de comptar amb els professionals no docents (educadora i/o fisioterapeuta) interns o externs al centre.

3.3 Criteris de retirada de les mesures de suport ordinàries i extraordinàries de l'alumnat amb NESE

1. Si s'han superat les dificultats i es segueix el currículum ordinari.
2. Si les dificultats s'han reduït, es pot proposar el pas d'una mesura extraordinària a una altra ordinària (per exemple d'ACIS a ACI, de suport de llengües a ACI en el aula, de 3^r PMAR a 4^t ordinari, etc.)
3. Si la família prefereix oferir al seu fill els suports fora del centre i així no deixa d'assistir a cap classe (per exemple, un alumne amb algun problema que requereixca el suport de la mestra d'audició i llenguatge (disfonia, disfèmia, etc.)
4. Si les mesures aplicades no són efectives es pot proposar al servei d'orientació que valore altres possibilitats.

4. PROCEDIMENTS DE DETECCIÓ I ANÀLISI.

4.1 Procediments per a la detecció i anàlisi de barreres per a la inclusió: d'accés, de participació i d'aprenentatge.

Les línies generals d'actuació que caracteritzen el model d'escola inclusiva i garanteixen el desenvolupament dels seus principis són: la identificació i l'eliminació de barreres en el context, la mobilització de recursos per a donar resposta a la diversitat, el compromís amb la cultura i els valors inclusius, i el desenvolupament d'un currículum per a la inclusió.

El primer element fa referència a la identificació i l'eliminació de barreres que poden estar presents en el context escolar i socio-cultural i en totes les dimensions que defineixen l'escola inclusiva: les cultures; els processos de planificació, l'organització i el funcionament i les pràctiques.

Definim barrera/es com tots aquells factors ambientals en l'entorn d'una persona que condicionen el seu desenvolupament.

El professorat ha de realitzar la detecció de barreres i necessitats per a l'aprenentatge i propiciar la participació de l'alumnat a partir de la informació obtinguda en el mateix centre o que faciliten les famílies o els serveis sanitaris i socials.

Les barreres d'accés són aquelles que dificulten l'accessibilitat física, sensorial, comunicativa, cognitiva i emocional/actitudinal de l'alumnat i la implementació d'actuacions per a previndre i reduir l'abandó escolar, així com mesures per a compensar les desigualtats en l'accés i permanència en el sistema educatiu derivades de situacions personals, socials, econòmiques, culturals, geogràfiques i/o ètniques.

Les barreres de participació són aquelles que limiten la capacitat d'implicar-se en les activitats del centre, tant referents al coneixement i respecte de valors i normes, motivació i autocontrol, dificultats en les relacions interpersonals i en la interacció grupal.

Les barreres d'aprenentatge fan referència a carències de motivació, dificultats per mantenir la concentració i l'esforç, dificultats en l'aprenentatge, etc.

Per detectar i analitzar les barreres i poder actuar el més aviat possible i assignar els recursos necessaris als alumnes que ho requereixen, comptem amb les següents **ferramentes**:

- **Pla de Transició:** Permet obtenir informació de l'alumnat adscrit al centre per a facilitar el canvi d'etapa de l'educació primària a l'educació secundària dels centres adscrits a l'IES Malladeta: el CEIP Dr. Álvaro Esquerdo, el CEIP Mare Nostrum i el CEIP Hispanitat. La informació obtinguda ajudarà a fer els agrupaments per nivells atenent a criteris d'heterogeneïtat i preparar especialment la incorporació de l'alumnat amb NESE.
- **Reunió abans de l'inici de curs** del professorat que imparteix classe a 1r de la ESO amb el Departament d'Orientació per tal de compartir la informació sobre l'alumnat que arriba nou (alumnat amb NESE, compensació educativa, promoció automàtica...) i facilitar estratègies d'atenció a cada alumne, per tal que les mesures ordinàries d'atenció a la diversitat s'apliquen des del primer moment.
- Els **plans d'actuació personalitzats** del curs anterior.
- Els **informes individuals valoratius** de finals del curs 2019/20.
- **Avaluació Inicial:** És una primera estratègia per a la prevenció, detecció i valoració dels problemes d'aprenentatge, que inclourà, almenys:
 - Un coneixement del context del grup.
 - Una anàlisi dels nivells inicials de competència curricular de l'alumnat.
 - Revisió de les Adaptacions Curriculars que porten els alumnes del curs anterior i decisió de la continuïtat o modificació de la mesura.
 - Proposta o inici d'avaluació psicopedagògica.

En l'**avaluació inicial** es procedirà a l'anàlisi de les dades i informacions anteriors de les quals es dispose sobre l'alumnat (quant a actituds, capacitats, coneixements bàsics i circumstàncies específiques acadèmiques i/o personals) i en conseqüència, l'equip docent adoptarà les mesures complementàries per a l'alumnat que ho requereixca. D'aquells alumnes que es sospite poden presentar barreres per a l'aprenentatge el tutor/a sol·licitarà la col·laboració del departament d'orientació per iniciar el corresponent procés d'avaluació sociopsicopedagògica amb la finalitat d'aplicar la mesura més adient. Excepcionalment, es podrà proposar la incorporació d'algun nou alumne al PMAR, PR4, FPB o altres actuacions del PAM.

- **Reunions de coordinació de tutors** setmanals i en les avaluacions al llarg del curs es realitza un seguiment dels alumnes que poden ser susceptibles de necessitar adaptacions o atenció de les professores de PT.
- **Reunions de coordinació de Caps d'estudis, Coordinador/a d'ESO i orientadors/es.** En aquestes reunions de caràcter setmanal es valoren i detecten les necessitats a nivell de centre, de

la comunitat educativa i de l'entorn, com per exemple el seguiment dels programes, activitats de millora, coordinació amb benestar social, campanyes de salut escolar, etc.

A més d'estes reunions establertes en el calendari per al seguiment i transmissió d'informació sobre situacions de l'entorn i alumnes atesos per diferents institucions, etc. existeix una comunicació fluida via correu electrònic i telefònicament amb les treballadores socials del municipi, amb la treballadora social de la USMIA i psiquiatria; i amb salut pública en quant als programes preventius de salut escolar que implementem.

4.2 Procediment d'avaluació sociopsicopedagògica per a la identificació de les necessitats específiques de suport educatiu de l'alumnat.

L'avaluació sociopsicopedagògica és el procés sistemàtic, planificat i rigorós de recollida i valoració de la informació de l'alumnat i del seu context, mitjançant el qual el personal dels serveis especialitzats d'orientació, de forma coordinada i col·laborativa amb els equips directius, els equips docents i la família, identifica les necessitats específiques de suport de l'alumnat de forma precisa i orienta les decisions sobre la resposta educativa, a fi de promoure el màxim desenvolupament personal, escolar i social. Tot aquest procés es materialitza en el document d'informe psicopedagògic, que incorpora la informació rellevant i la proposta del Pla d'actuació personalitzat.

L'avaluació sociopsicopedagògica amb criteris inclusius se centra en les necessitats de l'alumnat, contribueix a previndre la segregació, evita formes d'etiquetatge i potencia la inclusió en els centres educatius. És competència del personal especialista d'orientació educativa del departaments d'orientació i és un requisit previ a l'aplicació de les mesures extraordinàries següents:

- ✗ Adaptació curricular individual significativa (ACIS)
- ✗ Adaptació extraordinària d'accés al currículum que requereix materials singulars, personal especialitzat i mesures organitzatives de caràcter extraordinari per a alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu.
- ✗ Prolongació d'un any més d'escolarització en l'etapa per a alumnat amb necessitats educatives especials, en Educació Secundària Obligatòria.
- ✗ Flexibilització de l'escolarització per a alumnat amb altes capacitats.
- ✗ Accés a un Programa de millora de l'aprenentatge i del rendiment (PMAR) per al tercer curs d'ESO i Programa de Reforç per al quart curs d'ESO (PR4) per a alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu.
- ✗ Programa d'Aula Compartida (PAC)
- ✗ Escolarització de l'alumnat amb necessitats educatives especials.

Protocol d'avaluació sociopsicopedagògica

1. L'avaluació sociopsicopedagògica parteix del moment en què en l'àmbit escolar i en l'àmbit familiar es detecten barreres d'accés, participació o aprenentatge que limiten el desenvolupament i la inclusió de l'alumnat, després d'haver constatat que les mesures educatives ordinàries no són suficients o s'hagen de prendre decisions respecte a l'escolarització.
2. El **procediment** de l'avaluació sociopsicopedagògica és el següent:
 - a. Després de la detecció inicial en el context escolar, la tutora o el tutor sol·licita formalment al servei especialitzat d'orientació, per a la identificació, si escau, de les necessitats específiques de suport educatiu. La sol·licitud inclou una descripció del motiu, les actuacions dutes a terme i els seus resultats, el nivell actual de competència curricular i altra informació que es considere rellevant de l'entorn escolar, familiar, social i d'altres àmbits. En el cas que la detecció es produïska en l'àmbit familiar, les mares, pares o representants legals informaran a la tutora o el tutor de les barreres detectades perquè iniciï el procediment de sol·licitud.

- b. L'orientadora s'entrevistarà amb la família a fi de completar la recollida i decidir la conveniència de realitzar la valoració sol·licitada. En cas negatiu, donarà pautes i orientacions a la família i al professorat i, si escau, proposarà les mesures ordinàries i suports més adients. En cas que es decidisca la realització de l'avaluació sociopsicopedagògica, les famílies o representants legals donaran la seua autorització per escrit. A les famílies se les informarà de la forma en què s'utilitzarà la informació que proporcionen i amb quins professionals es compartirà. En la decisió de realitzar l'avaluació sociopsicopedagògica, l'opinió de les famílies o representants legals s'ha de tindre en compte sempre que no es vulnere l'exercici de les potestats que té conferides la funció docent i orientadora per a garantir el dret fonamental de l'educació. En el cas que no accepten l'avaluació, cal ajustar-se al que disposa la normativa vigent en matèria de protecció de la infància i de l'adolescència.
 - c. La persona especialista d'orientació educativa realitza la corresponent avaluació sociopsicopedagògica conduent a identificar i valorar les necessitats educatives de l'alumnat. S'ha d'arreglar la informació rellevant de tots els agents que siguen necessaris, tot considerant que la informació sol·licitada ha de ser funcional, pertinent, confidencial i privada.
 - d. Una vegada realitzada l'avaluació sociopsicopedagògica, la persona especialista d'orientació educativa, emet l'informe sociopsicopedagògic, d'acord amb el model establert per la Conselleria. L'informe psicopedagògic ha de ser breu, concís i incloure únicament la informació actualitzada que siga rellevant per a la resposta educativa, ometent tots aquells aspectes de l'àmbit privat de les famílies o de l'alumnat que no hi són pertinents.
 - e. La persona especialista d'orientació educativa, conjuntament amb la tutora o el tutor, realitza el preceptiu tràmit d'audiència amb les famílies o representants legals, del qual es deixarà constància per escrit, se'ls informarà del resultat de l'avaluació, les mesures educatives, els suports proposats i la proposta del Pla d'actuació personalitzat, si procedeix. Les famílies o representants legals, poden acceptar o no l'aplicació de les mesures i suports proposats, comproment-se a col·laborar en la seua aplicació si estan d'acord.
 - f. L'elaboració, aplicació i seguiment del Pla d'actuació personalitzat és responsabilitat de l'equip educatiu coordinat per la tutora o el tutor, amb l'assessorament del servei especialitzat d'orientació.
3. L'avaluació psicopedagògica i l'informe psicopedagògic derivat s'han d'actualitzar en funció de les condicions d'accés, participació o aprenentatge en l'alumnat i, preceptivament al canvi d'etapa. L'actualització ha de reflectir únicament les variacions produïdes i la informació que no estiga recollida ja en els informes anteriors, considerant que cada nova valoració complementa l'anterior i totes elles formen part de la història escolar de l'alumnat.

5. MESURES, ACTUACIONS, PLANS I PROGRAMES

Les mesures de resposta educativa per a la inclusió constitueixen totes les actuacions educatives planificades des d'un enfocament sistèmic que tenen com a objecte garantir una educació inclusiva, equitativa i de qualitat per a tot l'alumnat, especialment el que es troba en situació de més vulnerabilitat i en risc d'exclusió, mitjançant l'eliminació de les barreres que en limiten el desenvolupament i, d'aquesta manera, donar una resposta personalitzada a les necessitats que té.

Aquestes mesures s'organitzen en quatre nivells de concreció.

Les mesures d'accés tenen com a objecte assegurar la presència de tot l'alumnat en totes les experiències educatives que es desenvolupen en el centre, la qual cosa implica la planificació, provisió i organització dels mitjans i els suports més adequats per a garantir l'accessibilitat física, sensorial, comunicativa, cognitiva i emocional/actitudinal de l'alumnat i la implementació d'actuacions per a previndre i reduir l'abandonament escolar, així com les mesures per a compensar les desigualtats en l'accés i permanència en el sistema educatiu derivades de situacions personals, socials, econòmiques, culturals, geogràfiques, ètniques o d'altra índole.

Les mesures d'aprenentatge fan referència a l'organització de les mesures curriculars

Les mesures de participació tenen com a objecte implementar la cultura i els valors de l'educació inclusiva en les pràctiques educatives, cosa que implica el desenvolupament de mesures que promouen la igualtat i la convivència, la prevenció i detecció de les situacions d'assetjament escolar i la intervenció consegüent, la valoració de la diversitat cultural i ètnica, l'acollida i el sentit de pertinença de l'alumnat a la comunitat global i local, al centre i al seu grup classe. La finalitat és aconseguir que l'escola siga un entorn lliure, segur, sostenible, saludable i democràtic, on tothom se senta acollit, reconegut, valorat i respectat.

Considerant el que es disposa en els articles 16.1 i 16.2 del Reial decret 1105/2014, així com el previst en l'article 13 del DECRET 87/2015, de 5 de juny, del Consell, pel qual estableix el currículum i desenvolupa l'ordenació general de l'Educació Secundària Obligatòria i del Batxillerat a la Comunitat Valenciana:

1. Tindran la consideració de **mesures de suport ordinàries (nivells de resposta educativa I i II)** aquelles que suposen una adaptació metodològica de les estratègies organitzatives o de la distribució temporal del currículum, sense que això supose transformació o eliminació d'elements prescriptius d'este, és a dir, continguts, criteris d'avaluació i estàndards d'aprenentatge avaluable.

2. Seran **mesures de suport extraordinàries (nivells de resposta educativa III i IV)** aquelles mesures o programes que suposen la transformació significativa d'un o més dels elements prescriptius del currículum, la flexibilització de la duració de l'etapa, així com aquelles mesures d'accés al currículum que requerisquen recursos personals, organitzatius i/o materials de caràcter extraordinari. Estes mesures es determinaran com una resposta individualitzada a l'alumnat amb necessitat específica de suport educatiu, amb l'avaluació psicopedagògica prèvia, quan s'hagen mostrat insuficients altres mesures de suport ordinàries.

5.1 Mesures derivades de les condicions extraordinàries que van afectar el desenvolupament del curs 2019-2020 a conseqüència de la situació de crisi ocasionada per la Covid-19

1. Al marge dels resultats de l'alumnat del curs 2019/20, aquest curs la primera mesura a aplicar a conseqüència de la situació de crisi ocasionada per la Covid-19 ha sigut reduir el nombre d'alumnes per aula per tal de poder mantindre la distància de seguretat, aquesta mesura organitzativa de caràcter sanitari té a més resultats positius al reduir el grup d'alumnes que reben formació alhora. Així aquest curs hi ha al centre 8 grups de 1 ESO i 9 de segon.
2. En primer de la ESO s'ha reduït el nombre de professorat en cada grup al treballar per àmbits, així està l'àmbit lingüístico-social que inclou castellà, valencià i geografia i història, i l'àmbit científic tecnològic que inclou biologia i tecnologia. El treball globalitzat i interdisciplinar també facilita la comprensió i adquisició de nous coneixements.
3. En el Pla d'acció tutorial hem inclòs activitats per informar del Pla de contingència del centre i actuar preventivament davant la covid-19.
4. Les orientadores del departament d'orientació han preparat material per a que els tutors informen als pares i a l'alumnat de com organitzar-se el treball i l'estudi els grups que assistixen en dies alterns (3^r i 4^t d'ESO i 1^r de BAT)
5. S'ha posat a disposició del professorat material per treballar l'educació emocional i el control de l'ansietat, així com una [guia d'acompanyament emocional](#) que ha publicat la conselleria.
6. En el departament d'orientació atenem individualment a l'alumnat que presenta problemes d'ansietat o d'organització individual del treball, o d'altres com a conseqüència de la covid-19

5.2 Adaptacions d'accés

Les adaptacions d'accés tenen com a objectiu que l'alumnat que presenta necessitats específiques de suport educatiu pugua accedir a les experiències educatives comunes en entorns normalitzats i desenvolupar el currículum ordinari o, si escau, el currículum adaptat. Impliquen la modificació o la provisió de suports materials, espacials, personals, de comunicació, metodològics o organitzatius.

L'accessibilitat personalitzada amb mitjans comuns inclou l'eliminació dels obstacles que dificulten el desplaçament o l'accés físic, la disposició de les condicions d'il·luminació i sonoritat, la senyalització i l'organització dels espais perquè puguen ser comprensibles i segurs, la selecció i l'adaptació

dels materials curriculars d'ús comú en format accessible, i totes les actuacions que no impliquen sistemes de comunicació alternatius o augmentatius, materials singulars, personal especialitzat o mesures organitzatives de caràcter extraordinari.

Quan l'alumnat presenta necessitats específiques de suport educatiu i no són suficients les mesures d'accessibilitat amb mitjans comuns i generalitzats s'han de facilitar les mesures d'accessibilitat de nivell IV amb mitjans específics o singulars, que consisteixen en la provisió de sistemes augmentatius o alternatius de comunicació, materials singulars, productes de suport, la intervenció d'algun professional especialitzat o l'establiment de mesures organitzatives diferenciades que afecten els espais i el temps.

Per a l'aplicació d'aquestes mesures d'accessibilitat s'ha de seguir el procediment següent: a) En el moment en què es detecten les necessitats educatives especials d'una alumna o un alumne, l'equip docent ha de disposar les mesures d'accessibilitat amb mitjans comuns. En el cas que aquestes siguin insuficients, la tutora o tutor sol·licita al Departament d'orientació l'avaluació sociopsicopedagògica preceptiva i l'emissió de l'informe sociopsicopedagògic corresponent, d'acord amb el procediment especificat en l'article 6 d'aquesta ordre, perquè faci la proposta dels mitjans específics o singulars necessaris per a garantir-ne l'accessibilitat. b) Per a l'alumnat amb necessitats educatives especials derivades de discapacitat que requereix, d'acord amb l'informe sociopsicopedagògic, productes individuals de suport per a millorar la seua autonomia i l'accés al currículum, la direcció o la titularitat del centre ha de fer la sol·licitud a la conselleria competent en matèria d'educació, d'acord amb els criteris i els procediments que dispose la normativa vigent per a aquest tràmit.

L'alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu que sol·licita participar en les proves d'accés als ensenyaments de Formació Professional, ensenyaments de Règim Especial o a la Universitat té dret a l'adaptació d'aquestes proves, d'acord amb les seues necessitats, que en cap cas pot comportar una modificació dels continguts bàsics que cal avaluar. Aquest tipus d'adaptació té la consideració de mesura de resposta de nivell III o, quan implica mitjans específics o singulars, de nivell IV.

La sol·licitud d'adaptació la fa l'alumnat o els seus representants legals al centre on es realitzen les proves en el moment de formalitzar la matrícula, i ha d'estar acompanyada d'un informe sociopsicopedagògic que ha elaborat el departament d'orientació del centre on està escolaritzat, que indique les necessitats específiques de suport educatiu, la proposta d'adaptació i la justificació que prèviament s'hi han aplicat les adaptacions sol·licitades.

5.3 Mesures individualitzades per a l'aprenentatge

5.3.1 Adequació personalitzada de les programacions didàctiques

L'estructura i el contingut del currículum han de respondre als principis de rellevància, de pertinència i de sostenibilitat. Per tant, la gestió del currículum, tant en els processos de planificació com en el seu desenvolupament, ha de tindre present la diversitat de tot l'alumnat i complir, almenys, els requisits següents:

- a) Estimular la motivació i la implicació de l'alumnat en el seu procés d'aprenentatge i permetre que se senta reconegut i representat.
- b) Aplicar mitjans de representació i d'expressió múltiples i diversos que possibiliten les individualitzacions i personalitzacions per a donar resposta als diferents ritmes d'aprenentatge, motivacions, interessos i circumstàncies de l'alumnat.
- c) Complementar continguts i criteris d'avaluació referents al coneixement, el respecte i la valoració de la diversitat personal, social i cultural, així com a la perspectiva, identitat i expressió de gènere i a la diversitat sexual i familiar existent en la societat, que s'incorporen de manera transversal en totes les àrees, matèries i mòduls del currículum.
- d) Utilitzar metodologies actives i seqüències didàctiques disciplinàries i interdisciplinàries que promouen la interacció, la col·laboració i la cooperació, que facen servir els recursos de l'entorn i que preparen l'alumnat per a la participació social i la inserció laboral.
- e) Aplicar processos i instruments participatius d'avaluació de l'alumnat que tinguen en consideració tots els elements que intervenen i influeixen en el procés d'aprenentatge, i que faciliten la planificació de la resposta educativa, la identificació i l'organització dels suports i, en última instància, la titulació de l'alumnat o l'acreditació de les competències assolides, per tal de facilitar la seua inserció sociolaboral.

- f) Seleccionar i elaborar materials curriculars i didàctics que promoguen la interacció, permeten diversos nivells de participació i aprenentatge, utilitzen opcions múltiples de motivació, representació de la informació i expressió i respecten els criteris d'accessibilitat, igualtat, no-discriminació i sostenibilitat. S'ha de tindre especialment en compte que els materials curriculars visibilitzen la situació de les dones des de la perspectiva cultural i històrica, que incloguen models de referència i eliminen prejudicis sexistes i discriminatoris.
- g) Realitzar les adaptacions de l'àrea, la matèria o el mòdul dels programes específics d'atenció a la diversitat tot prenent com a referència les programacions didàctiques del nivell. Així mateix, les adaptacions curriculars individuals significatives han de tindre com a referència les unitats didàctiques del grup-classe.

Amb la finalitat que tot l'alumnat puga participar en les activitats del seu grup classe i assolir els objectius i les competències clau de l'etapa, el professorat ha d'adequar les programacions didàctiques als diferents ritmes, estils i capacitats d'aprenentatge.

Totes aquestes adequacions han d'assegurar l'assoliment de les competències clau de l'etapa, d'acord amb els criteris d'avaluació, per a obtindre la titulació o la competència professional del títol corresponent.

5.3.2 Reforç pedagògic

El reforç pedagògic és una mesura de resposta de nivell III que suposa l'adequació de la metodologia i les estratègies organitzatives dutes a terme amb suports ordinaris.

La mesura de reforç pedagògic està dirigida a l'alumnat següent:

- a) Alumnat que té dificultats d'aprenentatge en àrees o matèries determinades.
- b) Alumnat que ha promocionat amb àrees o matèries no superades del curs anterior.
- c) Alumnat que roman un any més en el mateix curs.
- d) Alumnat d'incorporació tardana al sistema educatiu valencià que s'incorpora de manera transitòria a un curs inferior al que li correspon per edat.

El reforç pedagògic s'ha de fer preferentment dins de l'aula ordinària utilitzant estratègies organitzatives (desdoblaments en grups heterogenis, docència compartida...) que beneficien tot l'alumnat del grup classe i possibiliten que l'alumnat que el rep participe en les activitats de les unitats didàctiques programades en el seu grup de referència.

La proposta de l'alumnat que ha de rebre reforç pedagògic la fa l'equip docent després de l'avaluació inicial del curs i al final de cada trimestre, sense perjudici que aquesta mesura puga adoptar-se en qualsevol moment en què es detecten les dificultats d'aprenentatge de l'alumnat.

En aquells casos en què l'alumnat haja promocionat a un determinat curs amb matèries pendents de cursos anteriors, els equips docents establiran programes personalitzats per a la seua recuperació. En aquests programes, es podran establir, a proposta dels departaments didàctics responsables de cada matèria o àmbit, les condicions que permeten l'avaluació positiva de la matèria pendent per part de l'alumne o alumna sense necessitat de superar una prova final extraordinària.

Entre estes mesures podem tindre en compte:

- Modificació dels criteris d'avaluació (respecte la matèria no cursada com a pendent)
- Facilitar a l'alumnat un dossier d'activitats
- Canviar el tipus d'examen
- Oferir proves parcials
- Més controls amb menys matèria
- Proposar que curse l'optativa de taller de reforç
- Incorporació a tercer de PMAR (si complix els requisits d'accés)
- Incorporació a PR4 (si complix els requisits d'accés)

En determinades matèries si aproven 1 i/o 2 avaluacions dels cursos recuperen la pendent.

Per a l'alumnat que roman un any més en el mateix curs i l'alumnat d'incorporació tardana al sistema educatiu valencià que s'incorpora de manera transitòria a un curs inferior al que li correspon

per edat, l'equip docent ha d'elaborar un pla específic de reforç dirigit a la superació de les seues dificultats.

L'equip docent ha d'avaluar, trimestralment i quan finalitze cada curs escolar, l'organització i els resultats de les mesures de reforç aplicades amb l'objecte de valorar el progrés de l'alumnat i prendre les decisions que hi corresponen.

5.3.3 Enriquiment curricular

L'enriquiment curricular és una mesura curricular extraordinària dirigida a l'alumnat amb altes capacitats intel·lectuals. Consisteix en l'ampliació dels objectius i els continguts de les diferents àrees i matèries, la flexibilitat dels instruments i els criteris d'avaluació i l'ús d'una metodologia específica, tot considerant les capacitats, els interessos, l'estil d'aprenentatge de l'alumnat i les característiques i les oportunitats del context familiar i sociocomunitari.

Aquestes actuacions es desenvolupen dins de l'aula ordinària, tot i que en moments determinats poden constituir-se xicotets grups fora de l'aula ordinària per treballar competències o programes específics.

El centre podrà oferir en qualsevol curs de l'ESO la matèria opcional de Taller d'aprofundiment per tal de respondre als interessos i necessitats de l'alumnat amb altes capacitats i/o motivació per aprendre.

Quan un professor i/o tutor/a detecte o crega que un alumne o una alumna presenta altes capacitats i l'atenció educativa que rep no és suficient sol·licitarà al departament d'orientació l'avaluació sociopsicopedagògica prèvia a l'actuació de mesures extraordinàries com pot ser la promoció a un nivell superior.

5.3.4 Actuacions i programes d'ensenyament intensiu de les llengües oficials de la Comunitat Valenciana per a l'alumnat nouvingut

Es tracta d'un reforç de les llengües oficials de la CV per a alumnes que s'acaben d'incorporar al sistema educatiu valencià amb desconeixement d'una o les dues llengües oficials perquè puguen adquirir les destreses bàsiques per a obtenir informació i per a la comunicació efectiva en castellà i/o valencià per poder incorporar-se amb normalitat al sistema educatiu valencià. Quan l'alumnat nouvingut té una competència lingüística inferior en qualsevol de les dues llengües oficials, prenent com a referència el currículum oficial del nivell educatiu que li correspon per edat i la seua capacitat, que no li resulta funcional per a poder abordar amb èxit l'aprenentatge de les diferents assignatures, la intervenció educativa ha de prioritzar l'augment de la competència lingüística i l'eliminació de les barreres que limiten la comunicació.

En el nostre centre, els departaments de castellà i valencià disposen d'un nombre determinat d'hores setmanals per a desenvolupar el PILO (Pla Intensiu de Llengües Oficials). Aquestes actuacions complixen els requisits següents: a) Es planifiquen sobre la base de metodologies actives, que prioritzen el paper de l'alumnat i potencien l'ús de la llengua: tractament integrat de llengües, tractament integrat de llengües i contingut, aprenentatge basat en projectes, treball per tasques, aprenentatge cooperatiu, etc.

5.3.5 Adaptació curricular individual significativa (ACIS)

L'adaptació curricular individual significativa (ACIS) és una mesura curricular extraordinària de nivell IV dirigida a l'alumnat amb necessitats educatives especials que cursa l'ensenyament obligatori i presenta un desenvolupament competencial, degudament valorat amb els instruments adequats, inferior a dos o més cursos, prenent com a referència les competències establides en el currículum ordinari oficial corresponent al nivell en què es troba escolaritzat.

Les ACIS també poden realitzar-se, de manera extraordinària, a l'alumnat amb altres necessitats específiques de suport educatiu quan, després d'aplicar-hi les mesures prèvies i realitzada l'avaluació sociopsicopedagògica, es conclou que aquesta mesura pot contribuir a millorar-ne la inclusió socioeducativa.

El procediment per a aplicar aquesta mesura és el següent:

- a) La tutora o el tutor, a proposta de l'equip educatiu, ha de formalitzar la sol·licitud al servei especialitzat d'orientació, perquè, si és procedent, realitzi l'avaluació sociopsicopedagògica i emeta l'informe sociopsicopedagògic.
- b) La direcció del centre, en vista de l'informe sociopsicopedagògic favorable, autoritza l'aplicació de la mesura.

Les ACIS poden realitzar-se d'una o diverses àrees o matèries o del conjunt d'aquestes. Les planifica, desenvolupa i avalua el professorat responsable de l'assignatura a partir de les unitats didàctiques del grup de referència, en el marc de les adequacions personalitzades de les programacions didàctiques, coordinat per la tutora o el tutor, amb la col·laboració del personal especialitzat de suport i l'assessorament del servei especialitzat d'orientació.

Per a l'alumnat amb necessitats educatives especials derivades de discapacitat que requereix adaptacions significatives en totes les àrees o matèries, les ACIS poden organitzar-se en competències clau que incorporen de manera transversal les diferents àrees o matèries del currículum, des d'una perspectiva funcional i aplicada a la vida quotidiana. Els objectius prioritaris són aconseguir el màxim desenvolupament de l'autonomia, la capacitat per a prendre decisions i les habilitats d'interacció en els diferents entorns en què l'alumnat participa (escolar, familiar i sociocomunitari), així com l'orientació cap a itineraris formatius que possibiliten l'obtenció d'una qualificació professional d'acord amb les seues capacitats i interessos. En la planificació, desenvolupament i avaluació s'ha de facilitar la participació activa de l'alumna o l'alumne i de tots els agents significatius amb què habitualment es relaciona, tot considerant les seues metes, preferències i capacitats i les característiques i les oportunitats del seu entorn.

Les ACIS s'han d'actualitzar a l'inici de cada curs escolar i estan sotmeses a un procés de seguiment continuat, d'acord amb el calendari d'avaluació establert en el centre, a fi d'introduir les modificacions que es consideren oportunes en funció del progrés de l'alumnat.

L'avaluació i la promoció han de prendre com a referent els criteris d'avaluació fixats en aquestes adaptacions.

A l'alumnat amb ACIS que, en finalitzar l'Educació Secundària Obligatòria, ha aconseguit les competències clau i els objectius de l'etapa, se li expedirà el títol de graduat en Educació Secundària Obligatòria.

5.3.6 Programes personalitzats per a l'adquisició i l'ús funcional de la comunicació, el llenguatge i la parla

Els programes personalitzats per a l'adquisició i l'ús funcional de la comunicació, el llenguatge i la parla són mesures de nivell IV dirigides a l'alumnat que presenta necessitats específiques de suport educatiu que requereixen una atenció educativa intensiva i especialitzada en la comunicació, el llenguatge i la parla, amb l'objectiu que desenvolupe, assolisca i generalitze les competències comunicatives i lingüístiques funcionals en els contextos d'interacció i aprenentatge en què participa. Els desenvolupa el personal docent especialitzat d'Audició i Llenguatge, amb la col·laboració de l'equip educatiu i la participació de tots els agents amb què l'alumnat es comunica de manera habitual, dins i fora del centre.

Per a l'accés a aquests programes l'alumnat requereix un informe sociopsicopedagògic elaborat pel servei especialitzat d'orientació i un Pla d'actuació personalitzat.

5.3.7 Itineraris formatius personalitzats en la Formació Professional

Per a l'alumnat amb necessitats educatives especials degudament identificades, es

dissenyaran itineraris que s'adapten als diferents ritmes i circumstàncies de l'alumnat i, d'aquesta manera, facilitem la implantació de les diferents adaptacions, la inclusió educativa i la inserció sociolaboral. Així mateix, en el cas de que l'alumne haja esgotat el nombre màxim de convocatòries d'algun mòdul professional sense haver-lo superat, se li pot ampliar el nombre de convocatòries dels mòduls pendents fins a un màxim de 6 vegades, tenint en compte les seues característiques i circumstàncies personals, sempre que això afavorisca la finalització del cicle formatiu que cursa. El mòdul de formació en centres de treball pot fer-se en tres convocatòries.

5.4 Mesures grupals per a l'aprenentatge vinculades a programes específics

5.4.1 Programa de millora de l'aprenentatge i del rendiment (PMAR)

El Programa de millora de l'aprenentatge i del rendiment (PMAR) és una mesura curricular extraordinària de nivell III dirigida a l'alumnat de tercer de l'Educació Secundària Obligatòria que presenta dificultats d'aprenentatge, amb l'objecte que pugui assolir els objectius i adquirir les competències corresponents. Per a l'accés a aquest programa és preceptiu un informe sociopsicopedagògic elaborat pel servei especialitzat d'orientació.

En estos programes s'utilitzarà una metodologia específica a través de l'organització de continguts, activitats pràctiques i, si s'escau, de matèries diferents a les establertes amb caràcter general.

En aquest centre, el programa de millora de l'aprenentatge i del rendiment s'organitza per matèries diferents de les establides amb caràcter general, és a dir, per àmbits. Es crea un grup específic per a l'alumnat que segueix este programa, el qual tindrà, a més, un grup de referència amb què cursarà les matèries no pertanyents al bloc d'assignatures troncales. En el grup específic, l'alumnat cursarà els tres àmbits establits, en horari paral·lel al corresponent a les assignatures troncales i a l'assignatura Valencià: Llengua i Literatura.

En tercer de l'ESO el programa està organitzat per àmbits específics, compostos pels següents elements formatius:

1. Àmbit de caràcter lingüístic i social, que inclou les matèries troncales Llengua Castellana i Literatura, Geografia i Història, i l'assignatura de lliure configuració autonòmica Valencià: Llengua i Literatura.
2. Àmbit de caràcter científic i matemàtic, que inclou les matèries troncales Biologia i Geologia, Física i Química, i Matemàtiques.
3. Àmbit de llengües estrangeres.

El **disseny del programa** inclou els aspectes següents:

- a. **Justificació** de l'aplicació de la mesura, després d'analitzar les mesures d'atenció a la diversitat i inclusió adoptades prèviament.

A l'IES La Malladeta des de primer curs intentem donar resposta a la diversitat de l'alumnat aplicant mesures ordinàries (reforços, opcionalitat, desdoblaments..) i extraordinàries (ACIS, pla específic per a l'alumnat que romanga un any més en primer o segon...) la finalitat sempre és aconseguir que l'alumnat progresse en els seus aprenentatges i pugui finalitzar l'etapa de l'ESO en un entorn el més inclusiu possible. Tanmateix, no són suficients les mesures anteriors per garantir que tot l'alumnat finalitze l'ESO per la via ordinària i obtinga el títol de Graduat en ESO. Proponem l'aplicació de la mesura extraordinària de PMAR per a donar resposta a aquells alumnes amb dificultats rellevants d'aprenentatge no imputables a falta d'estudi o esforç, i que ja han repetit almenys una vegada, han cursat segon de la ESO i no complixen els requisits per a promocionar a tercer.

- b. **Perfil de l'alumnat** proposat per al programa.

Podrà incorporar-se al PMAR de 3r d'ESO per àmbits l'alumnat que presente dificultats rellevants d'aprenentatge no imputables a la falta d'estudi o esforç i que a més complisca algun dels requisits següents:

- a. Haja repetit almenys una vegada en qualsevol etapa educativa, haja cursat 2n d'ESO, i no complisca els requisits per a promocionar a 3r d'ESO.
- b. Haja cursat una sola vegada 3r d'ESO i no complisca els requisits per a promocionar a 4t d'ESO.

- c. **Criteris per a distribuir l'alumnat del programa en els grups ordinaris de referència.**

L'alumnat del programa tindrà un grup de referència en la modalitat lingüística en que estiga matriculat. El nombre d'alumnes de PMAR serà equitatiu en cada un dels grups de la ESO

respectant el punt anterior. El nombre de xics i xiques també serà equitatiu en cada grup.

L'opcionalitat escollida per cada alumne/a del programa i que cursen en el grup de referència també es tindrà en compte a l'hora d'assignar-los el grup.

Per al curs 2020/2021, excepcionalment a causa de la situació sanitària per la COVID-19, el grup de PMAR es un grup tancat, per la qual cosa no comparteix matèries amb el grup de referència ni han pogut triar matèries opcionals.

d. Criteris d'organització espacial i temporal.

Com els altres alumnes del centre, l'alumnat del programa rebrà les classes de les diferents matèries en una aula corresponent al departament del professor que la imparteix, o el més a prop possible.

Respecte a l'organització temporal, es respecten les hores que marca la legislació per a cada àmbit, i a l'hora d'organitzar els horaris, cada dia de la setmana hi haurà almenys una sessió de l'àmbit lingüístic i social, i l'àmbit científic-matemàtic; com que el nombre total de sessions setmanals és major que 5, els dies que calga tindran 2 sessions contínues.

e. Criteris de promoció i procediments per a recuperar les matèries pendents.

El professorat dels àmbits prendrà com referent per a l'avaluació els criteris d'avaluació específics del programa que estan expressats en la programació del departament d'orientació.

El professorat dels diferents àmbits serà l'encarregat de la recuperació de les matèries pendents incloses dins de l'àmbit de la seua competència. En la programació de cada àmbit s'establiran els criteris de recuperació de les matèries pendents de l'àmbit de competència.

El tutor/a del grup facilitarà a l'alumnat els criteris i forma de recuperació de les matèries pendents que no estiguen integrades en cap àmbit o no cursen en tercer.

L'alumne o alumna promocionarà de curs, en convocatòria ordinària, quan haja superat tots els àmbits i matèries cursades; en cas de convocatòria extraordinària, quan haja superat tots els àmbits i matèries cursades o tinga avaluació negativa com a màxim:

- en un dels àmbits lingüístic i social o científic i matemàtic,
- en l'àmbit de llengües estrangeres i/o en una matèria, o
- en dues matèries.

De forma excepcional, podrà autoritzar-se, per decisió col·legiada i votació nominal, la promoció d'un alumne o alumna amb qualificacions negatives quan es donen conjuntament les condicions següents:

- a. Que tinga avaluació negativa simultàniament:
 - en l'àmbit de caràcter lingüístic i social o en l'àmbit de caràcter científic i matemàtic, a més d'una matèria.
 - en l'àmbit de llengües estrangeres i en dues matèries, o
 - en tres matèries.
- b. Que l'equip docent considere que la naturalesa dels àmbits i matèries amb avaluació negativa simultàniament no impedeix que l'alumne o alumna seguisca amb èxit el curs següent, que té expectatives favorables de recuperació i que la promoció beneficiarà la seua evolució acadèmica.
- c. Que s'apliquen a l'alumne o alumna les mesures d'atenció educativa proposades en el consell orientador.

f. Criteris i procediments previstos per al seguiment, avaluació i revisió, si escau, del programa.

El seguiment del programa es realitzarà mensualment pel professorat dels àmbits amb la coordinació de l'orientadora.

En la memòria de final de curs es plasmaran els resultats aconseguits, s'avaluarà l'aplicació de la mesura i es revisarà o modificarà per al curs següent.

Criteris d'avaluació:

1. Nombre d'alumnat que promociona. (major del 60%)
2. Superació de matèries pendents (més del 60%)
3. Millora de l'assistència i reducció de l'absentisme (més 75% acudeix a classe diàriament)
4. Millora de la convivència (el percentatge de parts i/o expedients disciplinaris de l'alumnat s'ha reduït respecte el curs anterior i s'han implantat mesures proactives i programes de mediació i/o competència social)
5. Millora acadèmica (més del 75% de l'alumnat del programa millora acadèmicament respecte del curs anterior)
6. El programa està dissenyat atenent a la normativa

7. Els àmbits s'adeqüen al que estableix la normativa
8. L'avaluació està correctament dissenyada
9. La metodologia, els recursos i la coordinació són adequats.

5.4.2 Programa de reforç per al quart curs de l'Educació Secundària Obligatòria (PR4)

El Programa de reforç per al quart curs de l'Educació Secundària Obligatòria (PR4) és una mesura curricular extraordinària de nivell III dirigida a l'alumnat que presenta dificultats d'aprenentatge i es considera que, mitjançant aquesta mesura, pot obtenir el títol de graduat en Educació Secundària Obligatòria. Aquest programa té com a finalitat que l'alumnat desenvolupi les competències clau i assolisca els objectius generals de l'etapa.

Per a l'accés a aquest programa és preceptiu un informe sociopsicopedagògic elaborat pel servei especialitzat d'orientació, en el cas que l'alumnat no procedisca d'un grup de PMAR de tercer d'ESO.

S'estructura per àmbits i dona continuïtat a l'alumnat que ha cursat tercer en PMAR. El grup específic de PR4 estarà format per un nombre d'alumnes entre 10 i 16.

L'alumnat del programa cursarà en el grup específic els àmbits següents:

- a. Àmbit lingüístic i social, que inclourà els aspectes bàsics del currículum de les matèries de valencià: llengua i literatura, llengua castellana i literatura i geografia i història (9 hores setmanals).
- b. Àmbit de llengua estrangera, amb un currículum adaptat que prioritze un enfocament comunicatiu (2 hores). Es respectarà l'idioma estranger cursat com a primer idioma en el primer cicle d'ESO.
- c. Àmbit científic i matemàtic, que inclourà els aspectes bàsics del currículum corresponents a les matèries de matemàtiques orientades als ensenyaments aplicats i ciències aplicades a l'activitat professional (7 hores setmanals).

Així mateix, cursarà la matèria de tecnologia, amb un currículum adaptat que li permeta assolir els objectius de l'etapa. El centre podrà optar per organitzar aquesta matèria integrada dins d'aquest àmbit (3 hores setmanals). Aquest curs no està integrada en l'àmbit però sí que es cursa amb un currículum adaptat i en el grup específic.

L'alumnat cursarà una hora de tutoria amb el seu grup específic.

Per tal de facilitar la seua inclusió en les activitats ordinàries del centre, l'alumnat del programa cursarà en el seu grup de referència dues assignatures opcionals (de l'oferta general de quart de ESO entre específiques i troncales no cursades) educació física, valors ètics o religiós i una hora de tutoria.

Per al curs 2020/2021, excepcionalment a causa de la situació sanitària per la COVI-D19, el grup de PMAR es un grup tancat, per la qual cosa no comparteix matèries amb el grup de referència, ni ha pogut triar massa opcionals.

El **disseny del programa** inclou els aspectes següents:

- a. **Justificació de l'aplicació de la mesura**, després d'analitzar les mesures d'atenció a la diversitat adoptades prèviament.

A l'IES La Malladeta des de primer curs intentem donar resposta a la diversitat de l'alumnat aplicant mesures ordinàries (reforços, opcionalitat, desdoblaments..) i extraordinàries (ACIS, pla específic per a l'alumnat que romanga un any més en primer o segon, PMAR...) la finalitat sempre és aconseguir que l'alumnat progresse en els seus aprenentatges i pugui finalitzar l'etapa de l'ESO en un entorn el més inclusiu possible. Tanmateix, no són suficients les mesures anteriors per garantir que tot l'alumnat finalitze l'ESO per la via ordinària i obtinga el títol de Graduat en ESO. Proposem l'aplicació de la mesura extraordinària de PR4 per a donar resposta a aquells alumnes amb dificultats rellevants d'aprenentatge no imputables a falta d'estudi o esforç, que han cursat tercer de la ESO en el PMAR, o que han repetit tercer i no estan en condicions de promocionar a quart, o havent cursat quart no tenen possibilitats d'obtenir bon resultat seguint el currículum ordinari.

- b. **Criteris d'accés de l'alumnat al programa.**

Una vegada constituït el grup podrà incorporar-se al PR4 l'alumnat que presente dificultats generalitzades d'aprenentatge no atribuïbles a la falta d'estudi o d'esforç i mostre interès, motivació i expectatives d'obtenir el títol de Graduat en Educació Secundària Obligatòria i que haja cursat 3r d'educació secundària obligatòria en un grup del Programa de millora de l'aprenentatge i del rendiment (PMAR de 3r d'ESO per àmbits).

De manera extraordinària, podrà incorporar-se l'alumnat que presente dificultats generalitzades d'aprenentatge no atribuïbles a la falta d'estudi o d'esforç i mostre interès, motivació i expectatives

d'obtenir el títol de Graduat en Educació Secundària Obligatòria i haja cursat dues vegades 3r d'ESO o una vegada 4t d'ESO.

- c. **Criteris per a distribuir l'alumnat** del programa en els grups ordinaris de referència.
L'alumnat del programa tindrà un grup de referència en la modalitat lingüística en que estiga matriculat. El nombre d'alumnes de PR4 serà equitatiu en cada un dels grups de quart de la ESO respectant el punt anterior. El nombre de xics i xiques també serà equitatiu en cada grup.
L'opcionalitat escollida per cada alumne/a del programa i que cursen en el grup de referència també es tindrà en compte a l'hora d'assignar-los el grup.
- d. **Criteris d'organització espacial i temporal.**
Com els altres alumnes del centre, l'alumnat del programa rebrà les classes de les diferents matèries en una aula corresponent al departament del professor que la imparteix, o el més a prop possible.
Respecte a l'organització temporal, es respecten les hores que marca la legislació per a cada àmbit. Mentre Itaca no permeta matricular l'alumnat dels diferents àmbits, es procurarà que tant l'àmbit lingüístic i social com l'àmbit científic-matemàtic disposen d'almenys una sessió cada dia i no més de dues.
- e. **Criteris i procediments per a recuperar les matèries pendents.**
L'avaluació serà contínua, personalitzada i integradora. Es realitzarà per àmbits i matèries atenent el grau d'assoliment de les competències clau i la consecució dels objectius generals d'etapa.
Les qualificacions obtingudes es traslladaran a les matèries corresponents de 4t d'ESO. Es podran assignar diferents qualificacions a les matèries que conformen els àmbits, tenint en compte que, si s'ha aprovat un àmbit, cap de les matèries que el conformen pot tindre una qualificació negativa.
El professorat dels diferents àmbits serà l'encarregat de la recuperació de les matèries pendents incloses dins de l'àmbit de la seua competència. En la programació de cada àmbit s'establiran els criteris de recuperació de les matèries pendents de l'àmbit de competència.
El tutor/a del grup facilitarà a l'alumnat els criteris i forma de recuperació de les matèries pendents que no estiguen integrades en cap àmbit o no cursen en quart.
- f. **Criteris d'obtenció del títol de Graduat en Educació Secundària Obligatòria.**
L'avaluació de l'alumnat serà realitzada per l'equip docent, en sessió presidida pel tutor o tutora del grup. Les decisions derivades de l'avaluació es prendran de manera col·legiada.
L'equip docent proposarà l'expedició del títol de Graduat en Educació Secundària Obligatòria a l'alumnat que haja assolit les competències clau i els objectius d'etapa:
* En l'avaluació final serà proposat per a l'obtenció del títol de Graduat en ESO qui aprobe totes les matèries.
* En l'avaluació extraordinària serà proposat per a l'obtenció del títol de Graduat en ESO que tinga avaluació negativa en una o dues matèries, sempre que no siguen dues instrumentals, i l'equip docent considere que ha assolit els objectius generals de l'etapa i les competències clau.
- g. **Criteris i procediments previstos per al seguiment, avaluació i revisió, si escau, del programa.**
El seguiment del programa es realitzarà mensualment pel professorat que imparteix els àmbits, coordinat per l'orientadora.
En la memòria de final de curs es plasmaran els resultats aconseguits, s'avaluarà l'aplicació de la mesura i es revisarà o modificarà per al curs següent.

Criteris d'avaluació:

1. Nombre d'alumnat que promociona. (major del 60%)
2. Superació de matèries pendents (més del 60%)
3. Millora de l'assistència i reducció de l'absentisme (més 75% acudeix a classe diàriament)
4. Millora acadèmica (més del 75% de l'alumnat del programa millora acadèmicament respecte del curs anterior)
5. El programa està dissenyat atenent a la normativa
6. Els àmbits s'adeqüen al que estableix la normativa
7. L'avaluació està correctament dissenyada
8. La metodologia, els recursos i la coordinació són adequats

5.5 Mesures de flexibilització en l'inici o la durada de les etapes educatives

5.5.1 Permanència d'un any més en el mateix curs

Aquesta mesura de resposta de nivell III, de caràcter excepcional, pot aplicar-se en qualsevol curs de l'ensenyament obligatori i en el Batxillerat, amb l'objectiu que l'alumnat pugui assolir les competències que faciliten el seu progrés acadèmic.

Per a l'alumnat que se li aplica aquesta mesura, l'equip docent, coordinat per la tutora o el tutor, ha d'elaborar un Pla específic de reforç, que facilite la inclusió socioeducativa, la superació de les barreres i la continuació amb aprofitament dels seus estudis. Hi ha diverses alternatives: per mitjà de la proposta d'incorporació a determinades optatives, per mitjà de la inclusió en grups de suport des de l'inici del curs, per mitjà d'agrupaments flexibles, etc. El Departament d'Orientació ha d'aconsellar aquelles mesures que millor responen a les necessitats educatives d'aquest alumnat.

Seguirem el següent **procediment**:

En l'avaluació extraordinària de cada nivell de l'ESO es realitzarà la proposta del Pla específic personalitzat per a l'alumnat que ha de romandre un any més en el mateix curs, aquesta quedarà reflectida en l'informe que el centre té elaborat indicant la mesura i assignatura on s'aplicarà, a l'inici del curs següent en l'avaluació inicial el nou equip docent reprendrà i confirmarà l'aplicació de les mesures proposades o d'altres que considere millors o més inclusives en la seua assignatura i que puguin ajudar a l'alumne a la superació de les dificultats.

1. Si ha de tornar a fer 1r o 2n d'ESO:
 - a. Per tal de superar les dificultats detectades, l'equip docent proposarà a l'avaluació extraordinària algunes de les mesures de les següents en les matèries on presenta dificultats:
 - i. Canviar percentatges de qualificació: Comptar més les activitats
 - ii. Canviar percentatges de qualificació: Comptar més l'actitud
 - iii. Canviar percentatges de qualificació: Comptar més els exàmens
 - iv. Canviar el tipus d'examen Examen oral
 - v. Canviar el tipus d'examen Preguntes més obertes
 - vi. Canviar el tipus d'examen Preguntes més tancades
 - vii. Canviar el tipus d'examen Preguntes d'opció múltiple
 - viii. Canviar freqüència exàmens (més proves amb menys matèria)
 - ix. Cursar Taller de Reforç (especificar, si cal:)
 - x. Flexibilitzar terminis de presentació de treballs
 - xi. Comptar activitats o exàmens del curs anterior
 - xii. Tutor específic
 - xiii. Altres
 - b. Aquesta proposta es farà en un full signat pel tutor, que la passarà a la direcció d'estudis fins que l'alumne tinga un nou tutor.
 - c. A l'avaluació inicial del curs següent, el nou equip docent de l'alumne valorarà si són suficients aquestes mesures o si cal reconsiderar l'aplicació d'alguna d'elles.
2. Si ha de tornar a fer 3r o 4t d'ESO se li proposarà triar altres opcionals, canviar de cursar tercer o quart de l'orientació cap als ensenyaments acadèmics a l'orientació cap als ensenyaments aplicats, acabar l'ESO en un programa d'atenció a la diversitat (PMAR o PR4) i també es pot contemplar el incorporar-se a un cicle de FPB.

5.5.2 Flexibilització en l'escolarització en l'ensenyament obligatori per a l'alumnat d'incorporació tardana al sistema educatiu

L'alumnat que s'incorpora tardanament a l'ensenyament obligatori, per vindre d'altres països o per qualsevol altre motiu i que, per aquesta circumstància, presenta un desenvolupament competencial, degudament valorat amb els instruments adequats, inferior a dos o més cursos, prenent com a referència el currículum ordinari oficial corresponent a la seua edat, pot escolaritzar-se transitòriament en un curs inferior al que li correspon, després d'haver considerat les adaptacions d'accés necessàries. Aquesta mesura de resposta té la consideració de nivell III.

La decisió d'incorporació a un nivell inferior al que li correspon per edat l'adopta l'equip docent, amb l'assessorament del servei especialitzat d'orientació, prenent en consideració l'opinió de la família o els representats legals en el preceptiu tràmit d'audiència.

Per a l'alumnat que se li aplica aquesta mesura, l'equip docent, coordinat per la tutora o el tutor, ha d'elaborar un Pla específic de reforç que facilite la seua inclusió socioeducativa, la superació de les barreres i la continuació amb aprofitament dels seus estudis.

Una vegada superades les barreres que han motivat l'adopció de la mesura, l'alumnat s'ha d'incorporar al curs que li correspon per edat.

5.5.3 Pròrroga de l'escolarització per a l'alumnat amb Necessitats Educatives Especials

Per a l'alumnat amb NEE es pot contemplar aquesta mesura, tant a l'ensenyament obligatori com a la Formació Professional o al Batxillerat.

La pròrroga de l'escolarització en l'ensenyament obligatori és una mesura de resposta extraordinària de nivell IV destinada a l'alumnat amb necessitats educatives especials que ha esgotat la mesura de permanència d'un any més en el mateix curs.

Quan una alumna o un alumne presenta necessitats educatives especials o, excepcionalment, qualsevol altra situació personal degudament acreditada, que li impedeix cursar el Batxillerat en el règim ordinari diürn i no pot fer-ho mitjançant altres alternatives, com el règim nocturn o a distància, té l'opció de fraccionar en dos cursos els continguts de les matèries de cada curs.

En la Formació Professional, si es considera que l'adaptació d'accés no és suficient perquè pugui cursar determinats mòduls amb garanties d'èxit, pot sol·licitar-se l'aplicació de la mesura de nivell IV consistent en l'ampliació de la durada d'un cicle formatiu.

5.5.4 Flexibilització en la durada de l'etapa per a l'alumnat amb altes capacitats intel·lectuals

La flexibilització de la durada dels diversos nivells, etapes i graus per a l'alumnat amb altes capacitats intel·lectuals és una mesura de resposta de nivell IV, de caràcter excepcional, que consisteix en la seua incorporació a un curs superior al que correspon al nivell acadèmic que cursa, sempre que dispose d'un grau suficient de maduresa i d'adquisició de les competències clau per a cursar adequadament el curs al qual es proposa l'accés i es preveja que la mesura és la més adequada per a desenvolupament del seu equilibri personal i la socialització.

Per últim dir que respecte a la durada de les etapes, de moment ningú ha aconseguit els objectius amb menys temps. Per contra, sí que fem ús de la mesura de romandre un any més en un curs determinat per aconseguir els objectius d'una etapa i poder finalitzar amb èxit dita etapa siga ESO, FP o Batxillerat.

5.6 Actuacions de sensibilització adreçades a tota la comunitat educativa envers la resposta inclusiva a la diversitat que hi ha en el centre i en la societat.

Actuacions de sensibilització envers la resposta inclusiva a la diversitat són:

- Les reunions amb famílies que organitzem dins del pla de transició del centre.
- Les jornades de portes obertes.
- Xarrades específiques que organitzem amb la AMPA del centre o altres entitats locals com les regidories d'igualtat, educació, etc.
- Activitats sobre la diversitat dins del pla d'acció tutorial.

5.7 Actuacions per a la prevenció de dificultats d'aprenentatge.

Aquestes actuacions són mesures organitzatives de nivell de resposta I que cada curs escolar es concreten en l'elaboració del PAM, com per exemple:

Baixada de ràtio en 1r i 2n d'ESO

Per donar una atenció més individualitzada als alumnes amb més dificultats del nostre centre i facilitar que puguin adquirir els objectius i competències clau del nivell, es fa una distribució heterogènia de l'alumnat en cada grup i es reduïx el nombre d'alumnes que tenen la majoria dels professors d'aquests grups (dos grups de 30 alumnes es convertixen en 3 grups de 20 alumnes).

En 1r i 2n d'ESO es formen dos grups oficials amb més alumnes que els altres grups (fins i tot, més de 30 alumnes, si cal), que es desdoblen en tres subgrups, de manera que tindran en tot moment almenys tres professors. Això permet reduir també el nombre d'alumnes dels altres grups.

La planificació és la confecció dels l'horari dels grups i el repartiment dels alumnes de 1r i 2n A i B en tres subgrups. Es farà abans d'iniciar el curs com la resta d'horaris i s'aplicarà tot el curs escolar.

Reforç/desdoblament de matèries

Quan els recursos ordinaris del centre ho permeten impartixen classe 2 professors alhora a l'aula taller de tecnologia i/o es fan reforços en castellà, valencià i matemàtiques, desdoblaments en anglès, biologia i geologia, física i química, a més dels corresponents als cicles formatius de grau mitjà i superior. En les programacions dels respectius departaments es planificaran els desdoblaments i reforços assignats, així com s'avaluaran a final de curs. Aquests desdoblaments són necessaris quan les activitats són de laboratori, aula-taller, treballar l'expressió oral, etc i els grups són nombrosos.

Co-tutoria (per a alumnat/grups/repetidors de 1r i 2n ESO)

Aquesta actuació servirà per a atendre alumnat que presente una complexitat i necessitats de suport educatiu, com poden ser els alumnes repetidors de 1r i 2n d'ESO, els alumnes de 2n d'ESO amb pendents de primer, grups complicats...

Aquests cotutors haurien d'impartir classe a l'alumnat afectat (o al nivell, en el cas de repetidors i pendents), tindre experiència en tutoria i convivència o una especial relació amb l'alumnat afectat. Segons el cas, es concretaran les tasques del cotutor entre la Direcció d'estudis, tutors de l'alumnat i Departament d'orientació.

Tutoria entre iguals

Es busca facilitar l'acollida i inclusió dels alumnes de primer d'ESO mitjançant activitats de convivència (sensibilització, formació i avaluació dels alumnes) organitzades pels coordinadors.

Els alumnes majors actuen com un referent positiu dels menuts, els ajuden a ubicar-se en el centre i sentir-se acollits i segurs. L'experiència ajuda a madurar als majors, fent-los més solidaris i respectuosos amb tothom i fins i tot més responsables amb els seus propis estudis.

Taller d'Autoestima i Habilitats Socials

Pot ser per a qualsevol nivell i etapa, és més necessari en els primers cursos d'ESO i FPB. Es tracten alumnes enviats per Direcció, per motius de conducta i/o a proposta del Departament d'Orientació, l'Equip de Convivència i Mediació, Coordinadors del TEI, etc., per a plantejar i/o fer-los reflexionar sobre situacions de convivència al centre que els afecten o realitzar activitats individuals o en grup de foment de l'autoestima, desenvolupar o reforçar habilitats socials, el respecte als altres, etc. Està reforçat per les orientadores.

5.8 Mesures per a la compensació de les desigualtats que presenta l'alumnat del centre.

L'alumnat amb necessitats de compensació de desigualtats és el que presenta dificultats en l'accés, la permanència o el progrés en el sistema educatiu per motius socials, econòmics, culturals, geogràfics, ètnics o d'altra índole, i té més probabilitat de no assolir els objectius de l'educació obligatòria i, per tant, de no obtenir una titulació i qualificació professional mínima que en facilite la integració sociolaboral.

S'hi inclou l'alumnat en les situacions següents:

- a) Condicions econòmiques o socials desfavorides.
- b) Condicions socials que comporten possibles situacions de desprotecció i abandonament.
- c) Pertinença a minories ètniques o culturals en situació de desavantatge social i econòmic.
- d) Acolliment en institucions de protecció social del menor o acolliment familiar.
- e) Compliment de mesures judicials.
- f) Escolarització irregular per itinerància familiar.
- g) Escolarització irregular per abandonaments educatius reiterats i periòdics.
- h) Malalties cròniques que requereixen una atenció específica.

Actuacions:

- a. Reunions amb les famílies, que inclouen l'acollida i el foment de la participació en el centre, l'assessorament i informació sobre pautes educatives en la llar, les oportunitats del sistema educatiu i del context sociocomunitari, a fi de millorar les seues competències i la seua inclusió social.
- b. Per a l'alumnat en situació d'escolarització irregular, coordinació amb els equips base de serveis socials, reunions bimensuals i comunicació puntual per correu electrònic o telèfon.
- c. Taller d'habilitats socials.
- d. Tallers de reforç d'anglès i matemàtiques.
- e. Per a l'alumnat amb més risc d'exclusió sociolaboral escolaritzat en l'etapa d'Educació Secundària Obligatòria, el departament d'orientació col·labora amb les tutores i els tutors en l'orientació a l'alumnat i les seues famílies en els itineraris formatius més adequats, amb la finalitat d'evitar-ne l'abandonament del sistema educatiu sense cap tipus de qualificació.
- f. Coordinacions sistemàtiques amb els tutors de l'alumnat en situació d'acolliment en institucions de protecció social del menor o acolliment familiar.
- g. Per a l'alumnat que, per prescripció mèdica o per motius persistents de salut, no pot assistir al centre docent amb normalitat s'organitza l'atenció educativa amb les famílies o amb els agents externs per tal que li permeta continuar i retornar als seus estudis amb normalitat, mitjançant l'atenció educativa des del mateix centre, l'atenció educativa domiciliària o en unitats pedagògiques hospitalàries.
- h. Prèstec de tauletes.

5.9 Criteris d'organització dels horaris, els agrupaments de l'alumnat i dels suports personals (responsabilitats i coordinacions internes i externes).

5.9.1 Organització dels suports personals i materials: generals i específics

Per a l'**organització dels suports personals i materials generals** el centre està organitzat de la següent manera:

1. L'equip directiu a través de la COCOPE envia una proposta als departaments de les mesures organitzatives que considera necessàries (per exemple: baixada de ràtio en 1r ESO...) i/o sol·licita als departaments mesures que considere necessàries per al millor funcionament del centre i atenció a la diversitat de l'alumnat que atenem.
2. Els caps de departament transmeten la proposta o sol·licitud de propostes al seu departament, debaten i prenen decisions sobre les accions que consideren més necessàries i en les que poden participar.
3. En una altra COCOPE s'arreglen totes les mesures.
4. L'equip directiu analitza les mesures i envia una proposta elaborada a la COCOPE, es debat, es fan aportacions si cal
5. La proposta definitiva es presenta al Claustre i es la que finalment s'envia a Conselleria.
6. En els recursos assignats per Conselleria l'equip directiu selecciona o prioritza les mesures a portar endavant.
7. Respecte als materials cada departament presenta les seues necessitats i si no és suficient el pressupost assignat al departament per a la despesa, l'equip directiu valora si es compra o no. El centre disposa d'un pressupost extraordinari que podrà ser utilitzat per a fer front a aquestes necessitats si l'equip directiu ho considera adient.
El material de l'alumnat va al seu càrrec o al banc de llibres si en forma part.

Per a l'**organització dels suport personals i materials específics** seguim els protocols establerts per Conselleria.

1. Per al material específic d'accés al currículum de l'alumnat amb NESE (ordinador, amplificador, camilla per a canviar etc.) si l'alumne ja disposa d'aquest material en el centre de primària d'on procedix el sol·licitem al mateix. Si no és el cas o el centre el necessita perquè té més alumnes que el precisen, el demanem a Conselleria seguint el protocol establert: actualització d'informe, imprès de sol·licitud, informe mèdic o del tècnic especialista (fisioterapeuta, tècnic ONCE, mestre AL...) tres pressupostos (si es per a comprar un ordinador, per exemple) etc.
2. Per facilitar la coordinació amb el professorat de secundària, tot l'alumnat que necessite aquest suport d'un mateix grup serà atès pel mateix professional.
3. Es distribuïran els grups de primer i segon d'ESO de forma proporcional a les hores lectives (per si hi ha algun temps parcial) de cada professional.
4. Si pot ser, tot l'alumnat de 3r d'ESO i tot l'alumnat de 4t d'ESO serà atès pel mateix professional.
5. Els horaris d'atenció a l'alumnat de PT, AL i Educadora seran elaborats pel departament d'Orientació i visats pel cap d'estudis responsable de l'elaboració d'horaris.
6. Per elaborar-los es tindrà en compte, en aquest ordre:
 - i. que l'alumne pugui assistir almenys a una hora de cada matèria amb el grup-classe.
 - ii. distribuir les sessions al llarg de la setmana, de forma equilibrada, és a dir, evitar tindre un dia 5 hores de suport i un altre cap.
 - iii. si l'alumnat rep 3 o menys sessions de suport per un especialista procurar que siguin en dies diferents i no consecutius
7. Els criteris de prioritació d'atenció a l'alumnat son els següents:
 - a. Alumnat amb NEE greus i permanents i dictamen d'escolarització
 - b. Alumnat amb NEE greus i permanents i ACIS en totes les àrees.
 - c. Alumnat amb ACIS en totes les àrees instrumentals
 - d. Alumnat amb ACIS en alguna àrea instrumental.
 - e. Alumnat amb dificultats d'aprenentatge, ACIS en alguna àrea, problemes per condicions personals, adequació personalitzada de les programacions didàctiques etc.

5.9.2 Coordinacions internes i externes

Les coordinacions internes del centre es realitzen en les reunions del departament d'orientació i dels equips docents, quinzenalment hi ha reunió de departament i en l'horari també disposem d'una hora on cada tutor pot convocar a l'equip docent del grup per coordinar intervencions.

A més, com aquest curs en primer d'ESO es treballa per àmbits les mestres de PT i la orientadora hem organitzat l'horari per a coincidir amb esta hora i coordinar amb el professorat de llengües de primer d'ESO.

La coordinació amb serveis externs com son Salut Mental, Benestar Social i Hospital de Dia es fan a través de la orientadora, mitjançant correu electrònic, per telèfon i en reunions presencials quan ens convoquen.

6. AVALUACIÓ I SEGUIMENT DEL PLA .

6.1 Organització per a la planificació, desenvolupament, avaluació i seguiment dels plans d'actuació personalitzats.

El Pla d'actuació personalitzat (PAP) és el document que organitza les mesures de resposta, d'acord amb l'article 14 del Decret 104/2018, per a afavorir l'accés, la participació i l'aprenentatge de determinat alumnat que requereix mesures personalitzades, a partir de la proposta feta en l'informe sociopsicopedagògic; és a dir, concreta les mesures del nivell de resposta IV.

El PAP té caràcter prescriptiu per a l'alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu, sempre que s'aplique alguna de les mesures següents:

- a. Adaptació curricular individual significativa (ACIS) a l'ensenyament obligatori.
- b. Adaptacions d'accés que requereixen materials singulars, personal especialitzat o mesures organitzatives extraordinàries.
- c. Programes específics que requereixen adaptacions significatives del currículum.
- d. Programes singulars per a l'aprenentatge d'habilitats d'autoregulació del comportament i les emocions o habilitats de comunicació interpersonal i de relació social en els contextos habituals i de futura incorporació.
- e. Flexibilització de l'escolarització.
- f. Pròrrogues de permanència extraordinària per a alumnat amb necessitats educatives especials.
- g. les mesures transitòries que faciliten la continuïtat del procés educatiu de l'alumnat que, per les seues condicions de salut mental, requereix suports addicionals especialitzats en contextos educatius externs al centre escolar al qual assisteix habitualment.

El pla d'actuació personalitzat s'ha d'elaborar a partir de la proposta efectuada en l'informe sociopsicopedagògic, orienta l'organització de la resposta educativa i recull les mesures i els suports necessaris, els criteris per a la seua retirada, el seguiment del progrés de l'alumnat, les actuacions de transició i l'itinerari formatiu personalitzat, a fi d'afavorir la progressió cap a una major inclusió i la inserció laboral.

El pla d'actuació personalitzat s'elabora per l'equip educatiu, coordinat per la tutoria, amb l'assessorament dels serveis especialitzats d'orientació i la participació dels diferents professionals que hi intervenen, les famílies i l'alumnat.

L'avaluació anual de l'efectivitat de les mesures desenvolupades forma part d'aquest pla, i s'ha de fer de manera col·laborativa amb la participació de la família i, sempre que siga possible, de l'alumnat.

El PAP formarà part de l'expedient acadèmic de l'alumna o l'alumne.

Procediment per al desenvolupament del Pla d'actuació personalitzat

1. El PAP té caràcter anual i es redacta a l'inici de cada curs escolar o immediatament després de

l'emissió de l'informe sociopsicopedagògic, en el cas en què l'avaluació psicopedagògica es realitzi durant el curs escolar. L'equip docent, coordinat per la tutora o el tutor amb la col·laboració de tot l'equip educatiu implicat i l'assessorament del servei especialitzat d'orientació, és el responsable de la seua elaboració.

2. Trimestralment, coincidint amb les sessions d'avaluació, l'equip docent ha d'avaluar i fer constar al document del PAP els resultats de les mesures de resposta educativa dutes a terme, l'organització dels suports personals especialitzats i el progrés de l'alumnat.
3. En la sessió d'avaluació de final de curs, s'ha de valorar i acordar, a més, la continuïtat per al curs següent de les mesures de resposta educativa dutes a terme i introduir les modificacions que es consideren.
4. Les decisions sobre la modificació i, si és el cas, sobre la proposta d'aplicació de noves mesures de resposta, s'ha d'acordar de forma col·legiada per l'equip docent en les sessions d'avaluació, a proposta de qualsevol dels membres de l'equip i tenint en compte l'opinió de la família o representants legals de l'alumnat. Per a l'eliminació de qualsevol de les mesures s'han de considerar els criteris de retirada especificats en el PAP.
5. Després de cada sessió d'avaluació, l'equip educatiu que ha participat ha de redactar un informe-resum sobre la valoració realitzada, el qual s'ha d'adjuntar al document que s'utilitza en el grup classe per a comunicar a les famílies i a l'alumnat els resultats de l'avaluació.
6. La tutora o el tutor és la persona responsable d'informar les famílies del contingut del PAP, de la valoració dels seus resultats i de les modificacions acordades en cada sessió d'avaluació. Per a aquesta tasca pot comptar amb l'assessorament o la col·laboració del servei especialitzat d'orientació.

6.2 Procediments i instruments per a l'avaluació i millora del PADIE

Les mesures d'atenció a la diversitat contemplades en aquest PADIE s'avaluaran:

- ✗ En les reunions de la COCOPE.
- ✗ En el Claustre de final de curs.
- ✗ En les avaluacions trimestrals.
- ✗ En les reunions dels respectius equips docents tant de grups ordinaris com dels grups específics dels programes.
- ✗ En la revisió dels documents dels que forma part (PEC, PGA)

Qualsevol proposta de modificació del PADIE serà plantejada a la COCOPE i al Claustre del Professorat. Una vegada aprovada serà inclosa en el document per a la seua posada en pràctica el curs següent.

Els instruments d'avaluació son enquestes a tot el professorat, als departaments i registre de les propostes de millora en les actes de departaments, COCOPE i Claustre.